D A G S O R D E N **REGION HOVEDSTADEN**

MILJØ - OG KLIMAUDVALGET

Mandag den 29. november 2010

Klokken: 17.00 – 19.00

Sted: Regionsgården, Kongens Vænge 2, Hillerød

Mødelokale: H 5

Møde nr. 8

Medlemmer:
Lars Gaardhøj
Lise Rask
Ellen Thrane
Abbas Razvi
Henrik Thorup
Per Roswall

Indholdsfortegnelse

		Side
1.	Bæredygtigt byggeri i kvalitetsfondsprojekterne	3
2.	Organisering og tidsplan for klimastrategi	7
3.	Mødeplan for MIK-udvalget 2011	8
4.	Meddelelser	9
5.	Eventuelt	10

Den 29. november 2010 **MILJØ- OG KLIMAUDVALGET**

SAG NR. 1

BÆREDYGTIG BYGGERI I KVALITETSFONDPROJEKTERNE

SAGSFREMSTILLING

Miljø- og klimaudvalget har drøftet bæredygtigt byggeri på møder den 3. maj og den 23. august 2010. På mødet i maj gennemgik administrationen Region Hovedstadens indsats indenfor bæredygtigt byggeri. På mødet i august uddybede administrationen regionens indsats, og de fremadrettede tiltag blev skitseret. På baggrund af mødet ønskede udvalget en drøftelse af krav til bæredygtighed i forbindelse med alle store hospitalsbyggerier.

Administrationen har på baggrund af den sidste tids udvikling på området samt ovenstående input fra udvalget udarbejdet notatet *Bæredygtigt byggeri med fokus på kvalitetsfondsprojekterne* (bilag 1).

I notatet behandles værktøjet til valg af bæredygtige løsninger i byggeprojekter samt overordnede målsætninger til byggeprojekter. Desuden belyses det sidste års udvikling, som har øget fokus på nyskabende og innovative løsninger i kvalitetsfondsprojekterne på blandt andet bæredygtighedsområdet. Udover notatet har administrationen udarbejdet forslag til den videre proces inden for bæredygtigt byggeri.

Værktøjet til valg af energi-, miljø- og bæredygtighedselementer
På augustmødet i Miljø- og klimaudvalget blev der omtalt, at rådgiverfirmaet NIRAS arbejder på et værktøj til valg af energi-, miljø- og bæredygtighedselementer i byggeprojekter og til afrapportering.

Arbejdet med værktøjet skrider planmæssigt frem. Efter en workshop i januar 2011 med deltagelse af relevante aktører fra virksomhederne tilrettes værktøjet endeligt. Derefter skal det bringes i brug, ikke mindst i kvalitetsfondsprojekterne.

I notatet er værktøjets forskellige trin beskrevet. Både på trin 2 (valg af fokusområder) og trin 5 (valg af virkemidler) spiller Region Hovedstadens overordnede målsætninger for byggeprojekter en afgørende rolle.

Region Hovedstadens overordnede målsætninger til byggeprojekter, herunder kvalitetsfondsbyggerierne
Regionen har en række politisk besluttede målsætninger og udmeldinger på miljø, energi og bæredygtighedsområdet. Disse er formuleret i:

- Strategi for bæredygtig udvikling i Region Hovedstaden (feb. 2009)

- Handlingsplan for bæredygtig udvikling i Region Hovedstaden (dec. 2009)

- Generalplan – Fremtidens fysiske rammer for patienter i Region Hovedstaden (apr. 2009)

- Kvalitet i Region Hovedstadens byggeprojekter (apr. 2008)

- Rapport fra arbejdsgruppen omkring energi, miljø og bæredygtighed (apr. 2009)

I notatet er disse omsat til overordnede målsætninger for byggeprojekter (herunder kvalitetsfondsbyggerierne). Målsætningerne vil således udgøre regionens overordnede ramme for bæredygtighed i byggeprojekterne. De enkelte virksomheder/hospitaler vil på baggrund heraf efterfølgende sætte de konkrete mål for det enkelte byggeprojekt. Målene vil blive præciseret for alle faser af byggeprojektet, dvs. fra valg af rådgivere, entreprenører og andre leverandører til byggeriet; planlægning, udbud og opførsel samt drift. I bilag 1 er de enkelte overordnede målsætninger beskrevet nærmere.

Nyskabende og innovative løsninger i kvalitetsfondsbyggerierne
I det sidste års tid har flere forhold bevirket, at ambitionsniveauet inden for energi, miljø og klima i kvalitetsfondsbyggerierne er steget.

Først og fremmest er der fra Region Hovedstaden sat fokus på at bruge hospitalsbyggerierne som et lokomotiv for grøn erhvervsudvikling. Det afspejles i forslaget til ny erhvervsudviklingsstrategi og i det tilhørende idekatalog. Desuden har Klimakommissionens rapport *Grøn Energi* afstedkommet, at den danske regering officielt har udmeldt, at den støtter op om at øge EU's mål for reduktion af udledningen af drivhusgasser fra 20 til 30 % i 2020. Endelig arbejder Danske Regioner på en fælles politik for klima og energiområdet, som bl.a. forventes at komme til at indeholde en række anbefalinger, der vil fremme regionernes muligheder for at tilgodese miljøet og klimaet i blandt andet byggeprojekter.

På den baggrund foreslår administrationen at der udarbejdes:

- Et inspirationskatalog, der er målrettet kvalitetsfondsbyggerierne og som indeholder: en systematisk erfaringsopsamling, forslag til nyskabende innovati-

ve løsninger samt en kobling til teknologier med erhvervsudviklingspotentiale

- En analyse, som kortlægger erhvervsvirksomheder inden for byggeri, miljø, energi og klima, der vil kunne levere nyskabende, innovative løsninger til kvalitetsfondsbyggerierne.

I forhold til værktøjet til valg af bæredygtighedselementer vil et inspirationskatalog kunne opkvalificere projektgruppernes og de politiske følgegruppers viden om nyskabende og innovative teknologier, når der skal vælges virkemidler på trin 5 i værktøjet.

Forslag til videre proces indtil medio 2011

Tidspunkt	**Aktivitet**
29. nov. 2010	- På **MIK-møde** drøftes denne procesplan og overordnede målsætninger til byggeprojekter
Nov. 2010 – jan. 2011	- Administrationen færdiggør **bæredygtighedsværktøjet** på baggrund af input fra workshop med relevante aktører. - Administrationen igangsætter udarbejdelsen af **inspirationskatalog** i samarbejde med kvalitetsfondsprojekterne og relevante konsulenter.
Jan. – apr. 2011	- Administrationen udarbejder en **erhvervsanalyse** inden for grøn erhvervsudvikling i forbindelse med kvalitetsfondsprojekterne.
Jan 2011 og frem	- **Bæredygtighedsværktøjet** bringes i anvendelse i kvalitetsfondsprojekterne med løbende monitering. - På relevante tidspunkter gøres status på brugen af værktøjet samt på virksomhedernes mål i MIK-udvalget.
8. feb. 2011	- På **MIK-møde** præsenteres udvalget for oplæg fra arbejdet med inspirationskataloget, herunder muligheder for at indarbejde ideerne i byggeprojekterne. Input fra udvalget medtages i færdiggørelsen af kataloget.
29. mar. 2011	- På **MIK-møde** præsenteres og drøftes et udkast til inspirationskatalog.
3. maj 2011	På **MIK-møde** præsenteres og drøftes endeligt udkast til inspirationskatalog. Desuden præsenteres udvalget for erhvervsanalysen.

Primo juni 2011	- **Inspirationskataloget og erhvervsanalysen** præsenteres på seminar med deltagelse af MIK-udvalget og andre relevante aktører, herunder regionens virksomheder og stabene, private virksomheder, vidensinstitutioner og evt. interesseorganisationer.

På baggrund af mødesagen kan følgende drøftes:

- Skønner udvalget at de allerede vedtagne overordnede målsætninger til byggeprojekterne på miljø- og energiområdet er fyldestgørende?

- Vurderer udvalget at procesforslaget er fyldestgørende? Er der behov for justeringer og/eller eventuelt for yderligere tiltag?

KONKLUSION

Bilagsfortegnelse:

1. Bilag: Bæredygtigt byggeri med fokus på kvalitetsfondsprojekterne

Sagsnr:

SAG NR. 2

ORGANISERING OG TIDSPLAN FOR KLIMASTRATEGI

SAGSFREMSTILLING

Regionen besluttede i august 2009 at udarbejde en klimastrategi for hovedstadsregionen i tæt samspil med kommunerne. I den forbindelse afholdt regionsrådsformanden og formanden for Miljø- og klimaudvalget møde med formanden for Kommunekontaktrådet Hovedstaden (KKR) i august 2010. På mødet blev der opnået enighed om at etablere et formelt samarbejde om en fælles klimastrategi for regionen.

Administrationen har efterfølgende været i dialog med KKR sekretariatet, kommunaldirektør Helle Søeberg fra Herlev Kommune, og teknisk direktør Jørgen Lerhard fra Høje-Taastrup Kommune. Dette har i første omgang ført til, at KKR Hovedstaden den 12. november 2010 tiltrådte ovennævnte aftale om en fælles klimastrategi og ifølge KKR sekretariatet har bemyndiget, at organisering og proces aftales administrativt.

Administrationen har på denne baggrund udarbejdet et oplæg til organisering af samarbejdet samt overordnet beskrivelse af processen. Det foreslås i oplægget, at der etableres et politisk samarbejdsudvalg, en administrativ gruppe og faglige følgegrupper efter behov.

Samtidig lægges op til, at processen i foråret 2011 forløber i tre faser; den igangværende analysefase, som afsluttes i begyndelsen af 2011, en politisk dialog- og prioriteringsfase i begyndelsen til medio 2011 samt en beslutningsfase i efteråret 2011, hvor klimastrategien forventes at blive politisk godkendt i regionsrådet og KKR Hovedstaden.

Oplægget til organisering af og proces for klimastrategien forelægges for forretningsudvalg og regionsråd i december 2010.

KONKLUSION

Bilagsfortegnelse:

1. Notat om ”Klimastrategi for hovedstadsregionen – proces og organisering”

Sagsnr:

SAG NR. 3

MØDEPLAN FOR MIK-UDVALGET 2011

SAGSFREMSTILLING

Administrationen har udarbejdet et forslag til en møderække for miljø- og klimaudvalget i 2011. Det foreslås, at udvalget afholder sine ordinære møder tirsdage kl. 17-19 på regionsgården på følgende datoer:

8. februar 2011
29. marts 2011
3. maj 2011
31. maj 2011
30. august 2011
27. september 2011
1. november 2011
29. november 2011

I henhold til kommissoriet skal udvalget formulere og afrapportere en række politiske fokuspunkter om bæredygtigt byggeri til regionsrådet inden den 1. april 2011. På den baggrund foreslås det, at mødet den 8. februar 2011 udvides til også at omfatte et seminar om bæredygtigt byggeri og klimastrategien. Der foreslås et halvdags-seminar fra kl. 13-18 med efterfølgende middag.

KONKLUSION

Bilagsfortegnelse:
1. Udkast til mødeplan 2011

Sagsnr:

SAG NR. 4

MEDDELELSER

SAG NR. 5

EVENTUELT

MØDET SLUT:

NÆSTE MØDE: Se mødeplan 2011

REGION HOVEDSTADEN

Miljø- og klimaudvalgets møde mandag den 29. november 2010

Sag nr. 1

Emne: Bæredygtigt byggeri med fokus på kvalitetsfondprojekterne

Bilag 1

Region Hovedstaden

Koncern Økonomi

Kongens Vænge 2
DK - 3400 Hillerød

Opgang Blok A
Afsnit 1. sal

Telefon 48 20 50 00
Direkte 48205638
Fax 48 20 57 99
Mail oekonomi@regionh.dk

Web www.regionh.dk

CVR/SE-nr: 30113721

NOTAT

Dato: 17. november 2010

Bæredygtigt byggeri med fokus på kvalitetsfondsprojekterne

1 Baggrund

Miljø- og klimaudvalget har drøftet bæredygtigt byggeri på møder den 3. maj og den 23. august 2010.

På mødet i maj gennemgik administrationen Region Hovedstadens indsats indenfor bæredygtigt byggeri og besvarede en række spørgsmål fra udvalgets medlemmer. Udvalget drøftede særligt mulighederne for på et tidligt tidspunkt i en byggeproces at prioritere bæredygtige initiativer, der ud fra en driftsmæssig betragtning på den lange bane er fornuftig.

På mødet i august uddybede administrationen regionens indsats, og de fremadrettede tiltag blev skitseret. På baggrund af mødet ønskede udvalget en drøftelse af krav til bæredygtighed i forbindelse med alle store hospitalsbyggerier.

Dette notat går status på området bæredygtigt byggeri med fokus på kvalitetsfondsbyggerierne. Det uddybes hvorledes Miljø- og klimaudvalget fremadrettet kan sikre at de høje ambitioner på området kan indfries bedst muligt, under hensyntagen til de overordnede rammer for kvalitetsfondsbyggerierne.

2 Værktøjet til valg af energi-, miljø- og bæredygtighedselementer

På augustmødet i Miljø- og klimaudvalget blev der omtalt, at rådgiverfirmaet NIRAS arbejder på et værktøj til valg af energi-, miljø- og bæredygtighedselementer i byggeprojekter og afrapportering. Tidsplanen for arbejdet med værktøjet overholdes. Det vil være færdigt i december i udkast. I januar afholdes en workshop med deltagelse af kommende brugere af værktøjet fra hospitaler, herunder kvalitetsfondsprojekterne. På baggrund af input fra workshoppen vil værktøjet blive endeligt tilrettet. Derefter skal det bringes i brug.

2.1 Elementer i værktøj til valg

Værktøjet skal anvendes i regionens byggeprojekter, herunder kvalitetsfondsbyggerierne, og indgår i såvel planlægnings-, projekterings- og udførelsesfasen.

De forskellige trin i værktøjet er:

1. **Screening** for bæredygtighed
   Forud for projekteringen screenes for bæredygtighedsbelastninger indenfor energiforbrug, vandforbrug, emissioner (udledninger til luft, vand og jord) m.m. udfra på forhånd fastlagte skemaer.
2. Valg af **fokusområder** på baggrund af **prioritering**
   På baggrund af screeningen udvælges de fokusområder som giver anledning til de bæredygtighedsbelastninger som vurderes til at være mest belastende.
3. **Bæredygtighedsmål** for fokusområderne
   Der opstilles bæredygtighedsmål for belastningerne fra de valgte fokusområder. Disse mål er beskrivende for det bæredygtighedsniveau der arbejdes efter i projektet.
4. Udarbejdelse af **bæredygtighedsprogram**
   Resultatet af screeningen samt prioriteringen af fokusområder og bæredygtighedsmålene skrives sammen med en kort introduktion af projektet. Programmet kan med fordel benyttes i byggeprogrammet.
5. Valg af **virkemidler**
   Virkemidlerne er de valgte konkrete løsninger til opfyldelse af bæredygtighedsmålene. De vælges udfra totaløkonomiske betragtninger.
6. **Bæredygtighedsvurdering**
   Bæredygtighedsvurderinger dækker over supplerende undersøgelser som skønnes nødvendige for at kunne træffe kvalificerede valg i processen.
7. **Evaluering**
   Evaluering på strategisk rigtige tidspunkter for at kunne dokumentere at bæredygtighedsmålene for projektet indfries.

Både på trin 2: valg af fokusområder, og på trin 5: valg af virkemidler, spiller Region Hovedstadens politiske målsætninger og udmeldinger på bæredygtighedsområdet en afgørende rolle.

2.2 Trin 2: valg af fokusområder

Ved valg af fokusområder på baggrund af screeningen spiller rent faglige kriterier en væsentlig rolle, men kriterierne spiller sammen med Region Hovedstadens politisk besluttede målsætninger og udmeldinger. Disse er formuleret i:

- Strategi for bæredygtig udvikling i Region Hovedstaden (feb. 2009)
- Handlingsplan for bæredygtig udvikling i Region Hovedstaden (dec. 2009)

- Generalplan – Fremtidens fysiske rammer for patienter i Region Hovedstaden (apr. 2009)
- Kvalitet i Region Hovedstadens byggeprojekter (apr. 2008)
- Rapport fra arbejdsgruppen omkring energi, miljø og bæredygtighed (apr. 2009)

Indholdet kan opsummeres i følgende overordnede målsætninger til byggeprojekter, herunder kvalitetsfondsprojekterne:

Når der vælges rådgivere, entreprenører og andre leverandører til byggeriet sikres det at:
- Virksomheden kan dokumenterede kompetencer indenfor miljø, energi, klima og CSR (social bæredygtighed)
- Etiske og miljømæssige krav indgå i valget

Når byggeriet planlægges, udbydes og opføres sikres det at:
- Den direkte CO_2-udledning fra byggeriet i driftsfasen og energiforbruget reduceres mest muligt (energi)
- Byggeriet i videst muligt omfang forsynes med grøn energi (energi)
- Byggeriets energiforbrug registreres på anvendelsesområder for optimalt overblik, kontrol synliggørelse af forbruget (energi)
- Byggeriets fysiske rammer og indretning understøtter optimale muligheder for at reducere mængden af produceret affald (affald)
- Affald ses som en ressource ved at sikre optimale muligheder for frasortering af affald til genbrug (affald)
- Byggeriets fysiske rammer og indretning understøtter at forbruget af brugsvand minimeres (brugsvand)
- Vand ses som en ressource der i videst muligt omfang skal genanvendes og bortskaffes lokalt (vand)
- Hospitalernes fysiske rammer forebygger udledningen af uønskede stoffer med spildevandet (spildevand)
- Der vælges materialer som så vidt muligt ikke indeholde knappe ressourcer, og forbruget og spildet af materialer i byggeriet minimeres (materialer)
- Der anvendes materialer i byggeriet som understøtter et sundt indeklima (materialer)
- Der anvendes byggematerialer som i et livscyklusperspektiv påvirker miljøet og klimaet mindst muligt (materialer)

Når byggeriet tages i drift sikres det at:
- Der indføres systematisk miljø- og energiledelse (ledelsessystemer)
- Der regelmæssigt gennemføres tiltag som fremmer energirigtig adfærd (adfærd)
- Der stilles miljø- energi- og bæredygtighedskrav ved udbud af tjenesteydelser som rengøring, transport m.m. (leverandørkrav)
- Der stilles miljø- energi- og bæredygtighedskrav i udbuds- og indkøbsaftaler for varer og produkter (leverandørkrav)

3 Valg af nyskabende og innovative løsninger i kvalitetsfondsbyggerierne indenfor energi, miljø og klima med kobling til grøn erhvervsudvikling

I det sidste års tid har flere forhold bevirket, at ambitionsniveauet indenfor energi, miljø og klima i kvalitetsfondsbyggerierne er steget.

Der er fra politisk hold sat meget fokus på at bruge hospitalsbyggerierne som et lokomotiv for grøn erhvervsudvikling. Det afspejles i forslaget til ny erhvervsudviklingsstrategi "Hovedstaden - Nordeuropas grønne innovative vækstmotor", der er udarbejdet af Vækstforum Hovedstaden. I det tilhørende idekatalog med eksempler på initiativer som understøtter erhvervsstrategien findes initiativet: Fremtidens bæredygtige og innovative supersygehuse (Green Healthcare Copenhagen).

I initiativet indgår bl.a. klimavenlige konstruktioner, intelligente byggematerialer, energiforsyning, indeklima og affaldshåndtering. Målet er at samle virksomheder, myndigheder og vidensinstitutioner om opgaven med at nytænke og udvikle fremtidens hospitaler. Initiativet skal fremme offentlig-privat innovation i forhold til bl.a. byggeri og bæredygtighed.

Desuden har Klimakommissionens rapport Grøn Energi afstedkommet, at den danske regering officielt har udmeldt, at den støtter op om at øge EU's mål for reduktion af udledningen af drivhusgasser fra 20 til 30 % i 2020. Denne udmelding stiller øget krav til den danske klimaindsats.

Endelig arbejder Danske Regioner på en fælles politik for klima og energiområdet, som bl.a. forventes at komme til at indeholde en række anbefalinger, der vil fremme regionernes muligheder for at tilgodese miljøet og klimaet i blandt andet byggeprojekter.

3.1 Aktiviteter til understøttelse af arbejdet med bæredygtighed

For at sikre at regionsrådets ambitionsniveau med hensyn til valg af nyskabende og innovative teknologier på bæredygtighedsområdet, overvejer administrationen at udarbejde følgende materiale:

- Et inspirationskatalog der er målrettet kvalitetsfondsbyggerierne, og som indeholder:
    - En systematisk opsamling på udenlandske og danske pionererfaringer indenfor bæredygtigt hospitalsbyggeri, som vurderes relevante for kvalitetsfondsbyggerierne.
    - Forslag til nyskabende og innovative teknologivalg indenfor energi, affald, brugsvand, spildevand, materialevalg m.m. som vurderes relevante for kvalitetsfondsbyggerierne. Økonomiovervejelser med totaløkonomiske beregninger indgår i forslagene.

- En kobling til de teknologiområder som indeholder potentiale til grøn vækst blandt regionens erhvervsvirksomheder, rådgivere og vidensinstitutioner.

- En analyse som kortlægger erhvervsvirksomheder indenfor byggeri, miljø, energi og klima som vil kunne levere nyskabende innovative løsninger til kvalitetsfondsbyggerierne. Løsningerne skal indeholde vækstpotentiale for virksomhederne. Vidensinstitutioner inddrages i undersøgelsen. På den baggrund udvælges en række teknologier som er relevante og realistiske at bringe i spil i forhold til kvalitetsfondsbyggerierne.

3.2 Trin 5: valg af virkemidler

I forhold til værktøjet til valg af bæredygtighedselementer vil et inspirationskatalog kunne opkvalificere projektgruppernes og de politiske følgegruppers viden om nyskabende og innovative teknologier, når der skal vælges virkemidler på trin 5 i værktøjet. De nyskabende og innovative teknologier kobles til de operationelle krav til bæredygtighed herunder bl.a. energi, affald, vand, materialer, som er nævnt i forrige afsnit.

REGION HOVEDSTADEN

Miljø- og klimaudvalgets møde mandag den 29. november 2010

Sag nr. 2

Emne: Organisering og tidsplan for klimastrategi

Bilag 1

Region Hovedstaden

Koncern Regional Udvikling

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Telefon +45 48 20 50 00
Direkte +45 20 56 12 47
Fax +45 48 20 56 61
Web www.regionh.dk

NOTAT

Dato: 22. november 2010

Klimastrategi for hovedstadsregionen – proces og organisering

1. Baggrund

Regionsrådet for Region Hovedstaden vedtog i august 2009 at udarbejde en klimastrategi for hovedstadsregionen i tæt samspil med kommunerne. Udgangspunktet for beslutningen er, at såvel regionen som kommunerne i hovedstadsregionen har sat klimaudfordringerne højt på den politiske dagsorden gennem ambitiøse strategier.

Samtidig står det klart, at de fleste klimaudfordringer går på tværs af geografi, sektorer og myndigheder, og at en ambitiøs og effektiv klimaindsats på mange områder forudsætter et fælles overblik og en koordineret indsats. I henhold til beslutning i KKR Hovedstaden den 12. november har parterne derfor aftalt, at der etableres et formelt samarbejde med Region Hovedstaden om en fælles klimastrategi for hovedstadsregionen.

Udgangspunktet er, at klimastrategien skal have fokus både på hovedstadsregionen som geografisk område samt hhv. kommunerne og Region Hovedstaden som virksomhed. Målet er, at klimastrategien skal være konkret og anvendelsesorienteret og derved inspirere kommunerne i hovedstadsregionen til at nå de eksisterende strategiske mål samt til at udvikle et styrket tværkommunalt og regionalt samarbejde på klimaområdet.

Dette notat beskriver en ramme for organisering af samarbejdet og samt den overordnede proces for samarbejdet mellem kommunerne og regionen om udarbejdelse af klimastrategien.

2. Organisering

I henhold til aftalen med KKR Hovedstaden skal der etableres et politisk, administrativt og fagligt samarbejde mellem regionen og kommunerne. Der lægges op til, at samarbejdet forankres i tre fora: et politisk samarbejdsudvalg, en administrativ gruppe samt faglige følgegrupper på delområder, som kan nedsættes efter behov. De tre fora skal tilsammen sikre:

- den overordnede politiske forankring i kommuner og region af såvel udarbejdelse af strategien, som den efterfølgende vedtagelse og opbakning til klimastrategiens vision, mål og initiativer,
- sammenhæng og koordinering mellem indsatsområder og initiativer i den regionale klimastrategi og tilsvarende i regionens og kommunernes egne strategier,
- samt at klimastrategien og dens forslag til initiativer bygger på et solidt fagligt grundlag

Politisk samarbejdsudvalg
Det foreslås, at der etableres et politisk samarbejdsudvalg Det politiske samarbejdsudvalg beslutter de overordnede rammer og processen for klimastrategien samt drøfter oplæg til videre politisk behandling i henholdsvis regionsråd og KKR Hovedstaden.

Det foreslås, at samarbejdsudvalget består af medlemmerne i regionens Miljø- og klimaudvalg samt en borgmester fra en kommune samt to formænd for kommunale miljø- og teknikudvalg. Samarbejdsudvalget mødes to-tre gange på centrale tidspunkter i processen.

Administrativ gruppe
Det foreslås, at der etableres en administrativ gruppe, som har det overordnede praktiske ansvar for at koordinere samarbejdet og processen for udarbejdelse af klimastrategien. Den administrative gruppe betjener og forbereder møderne i samarbejdsudvalget, herunder udarbejdelse af sager vedrørende klimastrategien til regionsrådet og KKR Hovedstaden. Gruppen kan efter behov nedsætte faglige arbejdsgrupper.

Det foreslås, at gruppen sammensættes af koncerndirektør Kim Høgh samt 2-3 ledelses- og medarbejderrepræsentanter fra Koncern Regional Udvikling. Fra kommunal side kommunaldirektøren fra Herlev samt 3-4 kommunale repræsentanter på direktør- eller chefniveau, herunder en repræsentant fra KKR sekretariatet. Gruppen mødes månedligt i forløbet.

Faglige arbejdsgrupper
Efter behov kan den administrative gruppe nedsætte faglige følgegrupper, som kan bistå med udformning af klimastrategien. Formålet med en faglig følgegruppe er at levere fagligt input til klimastrategien, sikre at strategien får et fagligt højt niveau, at strategien omfatter realiserbare og relevante forslag til initiativer og værktøjer samt at der sker den nødvendige koordinering i forhold til andre klimainitiativer. En faglig følgegruppe vil typisk bestå af seks-syv kommunale fagfolk på chefniveau inden for relevante områder.

Sekretariat
Region Hovedstaden har ansvaret for udarbejdelse af klimastrategien og varetager sekretariatsfunktionen. I den forbindelse lægges op til, at der etableres en projektgruppe med deltagelse af 2-3 kommunale medarbejdere, som bistår sekretariatet med at forberede materiale til møderne i samarbejdsudvalget og den administrative gruppe, deltager i udformning af selve klimastrategien, bidrager til formulering af eventuelle nye analyser mv.

3. Proces
Det er hensigten, at et udkast til klimastrategien er klar medio 2011 med henblik på politisk behandling og vedtagelse i efteråret 2011.

Regionen har i 2010 igangsat og afsluttet en række analyser, som danner et solidt videngrundlag for klimastrategien. Det faglige udgangspunkt for strategien er således i

vidt omfang til stede. I 2011 vil fokus derfor være på hvorledes den politiske proces tilrettelægges bedst muligt, så der bliver bred politisk opbakning til klimastrategien.

Processen i 2011 anskues i tre faser:

Analysefase (2010 – primo 2011)
Regionen har igangsat 8 analyser, som er færdige eller bliver færdige primo 2011. Der kan være behov for at udarbejde enkelte yderligere analyser i begyndelsen af 2011 for at imødekomme eventuelle kommunale interesser og behov.

Politisk dialog- og prioriteringsfase (forår-efterår 2011)
Der lægges op til en proces, hvor regionens miljø- og klimaudvalg sammen med kommunernes teknik- og miljøpolitikere inddrages i processen. På baggrund af de faglige analyser, input fra fagfolk i kommuner og region samt eksperter identificeres og udvælges hovedområder i klimastrategien. Desuden udpeges forslag til fælles retning, fælles udfordringer og hvilke løsninger, der kan igangsættes med afsæt i strategien.

Forslag til hovedaktiviteter i den politiske dialog- og prioriteringsfase:

1. Politisk fagligt seminar (april/maj), hvor samarbejdsudvalget inviterer formænd for kommunale teknik- og miljøudvalg eller andre relevante udvalg til at drøfte vision, indsatsområder og mål for den regionale klimastrategi
2. Fagligt seminar (september), hvor samarbejdsudvalget inviterer formænd for relevante kommunale udvalg til at drøfte forslag til klimastrategien, mulige initiativer samt forslag til forankring af klimastrategien i kommunerne.

Regionsrådet og KKR Hovedstaden orienteres om forløbet i 2. kvartal 2011. På baggrund af input fra processen udarbejdes et forslag til en regional klimastrategi, som forelægges samarbejdsudvalget før sommerferien.

Beslutningsfase (efterår 2011)
Efter drøftelser i samarbejdsudvalget igangsættes den politiske beslutningsproces efter sommerferien 2011 med henblik på, at klimastrategien er endelig politisk godkendt i løbet af efteråret 2011. Derudover påbegyndes drøftelser af mulige konkrete intiativer, som kan igangsættes i forlængelse af klimastrategien.

Der lægges op til, at der i løbet af processen sker en drøftelse af forslag til klimastrategi i relevante politiske fora – især regionens miljø- og klimaudvalg og kommunalbestyrelserne – forud for, at det endelige forslag forelægges regionsrådet i Region Hovedstaden og KKR Hovedstaden til beslutning og offentliggørelse.

REGION HOVEDSTADEN

Miljø- og klimaudvalgets møde mandag den 29. november 2010

Sag nr. 3

Emne: Mødeplan for MIK -udvalget 2011

Bilag 1

MØDEPLAN 2011- UDKAST - MIK – RUT - UFO

JANUAR 2011		FEBRUAR 2011		MARTS 2011		APRIL 2011		MAJ 2011		JUNI 2011	
L1	Nytår	T 1	RR	T 1		F 1		S 1		O 1	UFO
S2		O 2		O 2	UFO	L 2		M 2	18	T 2	Kr.himmelfartsdag
M 3	1	T 3		T 3	RUT	S 3		T 3	MIK	F 3	
T 4		F 4		F 4		M 4	14	O 4	UFO	L 4	
O 5		L 5		L 5		T 5		T 5	RUT	S 5	Grundlovsdag
T 6		S 6		S 6		O 6		F 6		M 6	23
F 7		M 7	6	M 7	10	T 7		L 7		T 7	
L 8		T 8	MIK	T 8		F 8		S 8		O 8	
S 9		O 9	UFO	O 9		L 9		M 9	19	T 9	RUT
M 10	2	T 10	RUT	T 10		S 10		T 10		F 10	
T 11		F 11		F 11		M 11	15	O 11		L 11	
O 12		L 12		L 12		T 12	FU	T 12		S 12	Pinsedag
T 13		S 13		S 13		O 13		F 13		M 13	2. pinsedag 24
F 14		M 14	7	M 14	11	T 14	Danske Regioners	L 14		T 14	FU
L 15		T 15		T 15	FU	F 15	generalforsamling	S 15		O 15	
S 16		O 16		O 16		L 16		M 16	20	T 16	
M 17	3	T 17		T 17		S 17		T 17	FU	F 17	
T 18		F 18		F 18		M 18	16	O 18		L 18	
O 19		L 19		L 19		T 19		T 19		S 19	
T 20		S 20		S 20		O 20		F 20	St. Bededag	M 20	25
F 21		M 21	8	M 21	12	T 21	Skærtorsdag	L 21		T 21	RR
L 22		T 22		T 22	RR	F 22	Langfredag	S 22		O 22	
S 23		O 23		O 23		L 23		M 23	21	T 23	
M 24	4	T 24		T 24	KL's	S 24	Påskedag	T 24	RR	F 24	
T 25	FU	F 25		F 25	delegeret møde	M 25	2. påskedag 17	O 25		L 25	
O 26		L 26		L 26		T 26	RR	T 26		S 26	
T 27		S 27		S 27		O 27		F 27		M 27	26
F 28		M 28	9	M 28	13	T 28		L 28		T 28	
L 29				T 29	MIK	F 29		S 29		O 29	
S 30				O 30	UFO	L 30		M 30	22	T 30	
M 31	5			T 31	RUT			T 31	MIK		

FU: Forretningsudvalget kl. 8.30 MIK= BLÅ UFO=RØD RUT=GUL

RR: Regionsrådet kl. 17.00 Antal udvalgsmøder = 8 stk

Uge 14 uddannelsesrejse til San Francisco - Uge 40 uddannelsesrejse til Skotland - Uge 47 uddannelsesrejse til Sydkorea

MØDEPLAN 2011 - UDKAST - MIK – RUT - UFO

JULI 2011		AUGUST 2011		SEPTEMBER 2011		OKTOBER 2011		NOVEMBER 2011		DECEMBER 2011	
F 1		M 1	31	T 1	RUT	L 1		T 1	MIK	T 1	RUT
L 2		T 2		F 2		S 2		O 2		F 2	
S 3		O 3		L 3		M 3	40	T 3	RUT	L 3	
M 4	27	T 4		S 4		T 4		F 4	FU-seminar	S 4	
T 5		F 5		M 5	36	O 5		L 5	FU-seminar	M 5	49
O 6		L 6		T 6		T 6		S 6		T 6	FU
T 7		S 7		O 7		F 7		M 7	45	O 7	
F 8		M 8	32	T 8		L 8		T 8	FU	T 8	
L 9		T 9	Budgetseminar	F 9		S 9		O 9		F 9	
S 10		O 10		L 10		M 10	41	T 10		L 10	
M 11	28	T 11	**FU 1. beh.**	S 11		T 11	FU	F 11		S 11	
T 12		F 12		M 12	37	O 12		L 12		M 12	50
O 13		L 13		T 13	**FU 2. beh.**	T 13		S 13		T 13	RR
T 14		S 14		O 14		F 14		M 14	46	O 14	
F 15		M 15	33	T 15	.	L 15		T 15	RR	T 15	
L 16		T 16	**RR 1. beh.**	F 16		S 16		O 16		F 16	
S 17		O 17		L 17		M 17	42	T 17		L 17	
M 18	29	T 18		S 18		T 18		F 18		S 18	
T 19		F 19		M 19	38	O 19		L 19		M 19	51
O 20		L 20		T 20	**RR 2. beh.**	T 20		S 20		T 20	
T 21		S 21		O 21		F 21		M 21	47	O 21	
F 22		M 22	34	T 22	.	L 22		T 22		T 22	
L 23		T 23		F 23		S 23		O 23		F 23	
S 24		O 24		L 24		M 24	43	T 24		L 24	
M 25	30	T 25		S 25		T 25	RR	F 25		S 25	Juledag
T 26		F 26		M 26	39	O 26	UFO	L 26		M 26	2. Juledag 52
O 27		L 27		T 27	MIK	T 27		S 27		T 27	
T 28		S 28		O 28	UFO	F 28		M 28	48	O 28	
F 29		M 29	35	T 29	RUT	L 29		T 29	MIK	T 29	
L 30		T 30	MIK	F 30		S 30		O 30	UFO	F 30	
S 31		O 31	UFO			M 31	44			L 31	

FU: Forretningsudvalget kl. 8.30 MIK= BLÅ UFO=RØD RUT=GUL

RR: Regionsrådet kl. 17.00 Antal udvalgsmøder = 8 stk

Uge 14 uddannelsesrejse til San Francisco - Uge 40 uddannelsesrejse til Skotland - Uge 47 uddannelsesrejser til Sydkorea